

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Reverendi Patris Vincentii Carafæ, Septimi Societatis Jesu Generalis

Bartoli, Daniello

Leodii, 1655

Cap. XI. Vincentii orandi studium, & intima cum Deo familiaritas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42928

nihil gratius homo Religiosus offerre Deo possit.

C A P U T X I.

Vincentii orandi studium, & intima cum Deo familiaritas.

De
genera-
tim

ALTER divinæ caritatis vel partus vel etiam parens est, Dei divinorumque contemplatio. Quippe proposita menti cælestium rerum præstantia & venustas, terrenarum nauseam facile creat, & animo jam vacuo depulsisque humanis desideriis, Dei capaciorem haud ægrè Deum penitus indit: & insuper accensam à Deo, velut propinquo igne, amoris flammam fovere nata est. Porro ipsa Vincentii infantia non obscura dedit argumenta non vulgaris illius olim in hac orandi arte progressus. Ut enim ignis quantumvis exiguus, ut primùm vivit, in cælum aspirat nec umquam deorsum sponte tendit: sic ipse, ubi rationis compos Deo vivere potuit, amoris igne incitatus, sursum in illum ferri se sensit. Ita nullo nisi S. Spiritus magisterio didicit

didicit subducere se domesticorum oculis, & in aliquem paterni palatii angulum abdere, precibus amorique divino liberius ut indulgeret. Et erat tanta precantis voluptas, ut horæ integræ, momenti instar fluere illi viderentur, velut à sensuum usu abstracto: adeo ut non nisi vi à precando posset avelli: Quæ quidem prærogativa tenellæ ætatis, non nisi lectissimis animis evenit, quibus vitæ initium, osculum est cælestis Sponsi, id est, intima dulcissimæque cum eo familiaritas, in cordis, ut mystici aiunt, loquace silentio. Exinde cum Vincentius Dei domum, id est religiosam familiam, ingressus est, continuo assiduæ contemplationis usu, ad eum hujus apicem pervenit, ut de Patrum veterum more, eam vocitaret *otium in negotio*: vel contra: *negotium in otio*. Quo loquendi modo indicatur mentem mediis etiam in negotiis divina quadam quiete perfrui. neque verò infirma corporis illius constitutio quietem illam ullo modo interturbavit. Nec enim sivit Providentia Numinis, ut voluntariis pœnis ejus causâ susceptis depravata valetudo, ejusdem amorem interpellaret.

terpellaret. Itaque æger æquè, ac valens emicabat erecta mente in Deum, velut solutus corporis vinculo: nec doloribus hujus vitæ retinebatur; qui longè plus liquidissimæ voluptatis in illo nanciscebatur. Quamobrem dicere consueverat, *Carnem suam nec sibi prodesse sanam, nec agram obesse.* Et verò dum morbo aliquo laborabat, frequenter in oratione inventus est genibus nitens, tanta firmitate, ut inde abducendo opus esset eum concutere. Adeo non eget corporis robore, quem divina vis amorque, in Deum rapit.

Contē-
plandi
studiū

Et quoniam S. Spiritûs dona, atque ut loquitur Christus, talenta inertiam accipientium fugiunt; hoc ipsum contemplationis sedulò Vincentius exercuit. Ita summo mane (nam cæteris ocyùs è strato se proripiebat ut detractum somno tempus consecraret Deo) rebus divinis commentandis se dabat, & præscriptum communiter omnibus horæ tempus protrahabat longiùs. Interdiu autem, licèt orationis spatium negotiorum multitudini gravitatique admetiretur, numquam tamen brevius pluribus horis illi impendebat,

debat, vel in conclavi, vel in secretiore
 ædium parte, vel coram SS. Eucharistiæ
 Sacramento. Missa porrò illi adjunctis
 præparatione & gratiarum actione, non
 minùs sesquihora durabat. Imò cùm no-
 strorum tirocinium regeret, illam ad duas
 trësve horas producere erat solitus: quo
 tempore ferventioribus Novitiis ad sa-
 crum ministerium utebatur, nempe ne
 sui, Christi que tam ardens holocaustum
 ministri tepor, tœdiùmque violaret. Ce-
 terùm diei residuum tam alieno à rebus
 humanis erat animo, ut non rarò sen-
 suum operâ destitueretur: præsentia &
 ante se posita, nec visu nec auditu per-
 cipiens. Et quamquam ut plurimum eas
 cogitationes volveret, quas Spiritus San-
 ctus pro re ac tempore menti adspirabat:
 tamen ne bonarum materia umquam de-
 esset, eam apparabat. Triplex autem erat,
 litteris tribus ad faciliorem recordatio-
 nem distincta. Prima nigra noxas, altera
 rubra Christi cruciatus ac cruentam mor-
 tem, tertia alba gloriam cælestem signa-
 bat. Ad hæc, aspirationes ad Deum, &
 veluti subitæ flammæ animi desiderium
 illius ægrè ferentis, erāt illi familiarissimæ

cōtem-
 platio-
 nis ma-
 teria

Sacrarū
aspira-
tionum
frequē-
tia,

Et ar-
dor

& va-
rietas

ac frequentissimæ. Quondam recitatum fuit super mensam, aliquem è Nostris plura millia ejusmodi aspirationum in singulos dies, stimulante præsertim amore emittere solitum. post mensam cùm mentio tantæ contentionis animi, tantique numeri fieret, & quispiam admirationem utriusque præ se ferret! hanc ipsam admirationem Vincentius demiratus est, quod censeret quemque nihilo minus hoc in genere præstare. Quamobrem adjecit se quidem, licèt omnium ignavissimum, numerum hunc crebrò prætergressum. Et tamen (ut annotavi in ejus adversariis) non alia erant ejus vota, quàm purissimæ ardentissimæque charitatis, O! aiebat, *conflagrem, & liquefam Dei mei amore! O utinam moriar præ Domini mei JESU amore! O anime mi, quis te adeo beatum efficiat, ut confestim ex hac arumosa vita, aut morte potius, evoles in cælum, in Deum, ut eum clarè intuearis. & tantùm adames, quantum anima corpore soluta! corpore heu! quod amori huic nostro tantopere officit!* Hæc & alia tamquam amoris spicula ex intimo corde evibrabat in cor Dei, & sui mutuo amore
illud

illud fauciabat. Præterea singulis horæ quadrantibus hanc medullitùs recitabat precem. *Gratias Deo & Beatæ Virgini, pro dono perseverantiæ mihi indignissimo peccatori usque ad hoc instans concessio. Sic ero in posterum usque ad finem perfectum; per sanguinem JESU Christi & per Matrem Virginem mihi gratia concedatur.*

Amen. Quin etiam quando per urbem negotii officiique gratiâ ingrediebatur, nonnulla evolvebat rosariola, quæ ipsius pietas invenerat: quorum unum ad laudem SS. Trinitatis, alterum ad Immaculatæ MARIÆ, tertium ad SS. Angelorum opem implorandam referebatur: quæ quidem, & ejusmodi alia, voce ut plurimum recitabat; interpositis tamen subinde precibus sola mente conceptis. Denique cùm ad januam Domus aut Collegii vocatus ibat, appositâ isti viæ admensuræque precatiunculâ attinebat animum; ne vir divinus vestigium ullum momentûmve temporis sine Dei amore abire sineret. Quippe cælesti animæ, ut Deus vitæ, sic illius amor caloris vitalis instar est. Quemadmodum igitur corpus non magis calore isto, quàm anima carere potest:

potest:

potest: ita nec anima ejusmodi vacare Dei amore.

Contē-
platio-
nis ejus
suavitas

Solet autem amori comes esse gaudium, eo, quem ames, præsentem: cum igitur contemplatio Deum, quantum mortalitas hæc capere potest, præsentem animæ sistat, & propterea quandam illi afferat beatitudinem; videndum nunc porrò quanta in Vincentii pectus gaudia inde manarint. Quamquam enim recon- di consueverint ac supprimi in animi penetralibus, nec satis capi, nisi ab expertis; tamen etiam invito exundavere subinde torrentis instar extra mentis alveum, forasque eruperunt: ut possent utcumque à nobis cognosci. Solitus erat plus semel in singulos annos ànimam de more exercere S. P. N. Ignatii sacris commentationibus, quibus in synopsim à se redactis non pauca de suo adjunxerat. Quamdiu autem Novitiorum curam gessit, publico id temporis prorsus abstinebat, ordinatisque nocte muneris sui rebus, primo diluculo secedebat in sacellum, intra muros quidem tirocinii, sed seorsim à turbâ atque ad pedem montis situm: neque hinc ante vesperam abscedebat. Porro
in

in illius ingressu perinde, ac si ex Orbe terrarum exiret; sic agebat; seque compellans, *Euge, inquit, anime, dum hic eris, nulla te alia cogitatio occupet, quàm tui, Deique nulla res sæculi, nulla ex conditis orantem interpellet.* Tum verò erecto animo fortiq̄ue ad omnia quæ suggereret Deus, amplectenda, *Ecce adsum,* inquebat: & extemplò divinis immergebat sese. Quaterq̄ue intra diem non ad clepsydre horariæ fluxum, sed pro spatio, quo vis & impulsio divina ejus animum agebat, inhærebat contemplationi: cujus ut naturam exprimeret, modò eam in suis ephemeridibus, vocat *actionem passivam,* modò *passionem activam,* qui gradus in eo genere supremi sunt. Erat autem tanta copia cælitùs effusæ in illius penetralia suavitatis, ut raptus extra se animus, nihil nisi Deum sentiret, & elapsa hora momentum temporis, imò elapsis decem exercitiorum diebus, vix momentum fluxisse illi videretur. Certè fassus est candidè, quando à congressu cum Deo ad cibum somnùmque capiendum, atque ad hujusmodi naturæ humanitatisq̄ue munia descendere opus ha-

Dd bebat

bebat, planè sensum capere Sponsæ in Epithalamio suo sic canentis. *Si inveneritis dilectum meum, nuntietis ei, quia amore langueo.* Enimverò transitum hunc morti molestiâ parem videri, & posse esse lethalem, qualis foret illius, qui è cælo in tristissimam solitudinem deturbatus esset. Ex quo cuique cognoscere licet, quanta & quàm inusitata vis esset divinæ dulcedinis : cùm adeo grave foret ab ea se subducere, etiam ad necessariam ex cibo somnóque voluptatem. Non rarò evênit, ut orationis tempore egressus è cubiculo, ad assignanda tironibus exercitia, usque adeo inflammatus appareret dulcissimâ illâ amoris flammâ, ut è fornace ardenti, aut ex incendio venire videretur. Quod si quis eodem tempore illum adiret negotiorum causâ, non sufficiebat compellare, ut aurem animúmve ad dicenda adverteret, aut strepitum edere: trahendus enimverò & agitandus erat; neque tum tamen omnino sibi præsens, aut iis quæ proponebantur satis intentus, frontem manu perfricabat, ut mens à rebus deliciisque cælestibus tandem avulsa; humanis attendere posset. Afflu-
bant

bant porrò hujusmodi deliciæ præsertim
 Missæ tempore, maximèque sub conse-
 crationem ac synaxim, quippe inter am-
 plexus, & sacras nuptias animæ cum
 Sponso & in corpus & in animam Vin-
 centii suavissimè, intimèque se immer-
 gente. Et censuère periti rerum ejusmo-
 di, cordatiquè viri, extra controversiam
 esse, visum quandoque perspectumque
 Vincentio in SS. Eucharistia, longè am-
 plius, modòque sublimiore, quàm huma-
 nitus possit perspici. Constat profectò
 totum illius os tunc temporis ardere so-
 litum, suspiriaque, & lacrimas velut ag-
 gere rupto, quem humilitas lucem fugi-
 tans illis opposuerat, maximâ copiâ in-
 terdum erupisse. Non sine vi ab altari se
 abstraherat; & quoniam tanta esse non
 poterat, ut præscriptum sacrificio dimi-
 diatæ horæ spatium pietas non excede-
 ret, illud subinde in privato ac domesti-
 co sacello faciebat, ut liberiùs diutiusque
 divinis impulsibus se posset permittere.
 Neque se domi, aut cõstituto orationi aut
 Missæ tempore, divina suavitas continuat.
 In celebri illa ac septimestri salutis ani-
 marum procuratione (missio Nostris di-

Missæ
 præser-
 tim tẽ-
 pore

& singularis
in quada
supplicatione

citur) quam R. Pater Bernardus de Ponte, vir navus, & tota Neapoli clarus, in septem primariis urbis templis D. Virgini sacris instituit (attributis in singula singulis mensibus :) singulorum in exitu frequentissima supplicatione deferebatur divina Hostia, & cum illa Sacerdos populo bene precabatur: itaque missioni ad istam ædem finis imponebatur. Porro Vincentius ejusmodi sacrarum velitationum, semper dum licebat, aut author, aut adjutor supplicationis (unius non minima pars fuit. Præibat reliquis crassa chlamide ligneoque Christi è cruce pendentis, pariterque prægravi simulacro onustus per summos æstatis ardores. Sudore diffuebant ceteri, ipse velut tempestate verna, aut etiam hyemali, Deo, quo plenus erat, cælesti rore corpus unà cum animo perfundente, alacriter expeditèque incedebat. ut autem constaret constitutioni illius frigidæ temperiem illam non esse ullatenus adscribendam, supplicatione finita, dièque in vesperam inclinatâ, dum jam signo illo ligneo exoneratus domum redit, adeo incaluit, ut omnino contra morem suum madentia sudore

sudore linthea mutare coactus sit. Quasi vellet simul indicare Providentia Numinis, viro illi sancto crucem esse levem, & laboriosam quietem. Et revera gravis esse non potest ulla crux homini, qui cælesti effertur lætitiâ: nec facilis quies illi, qui Spiritu divino ac vehementi afflatur.

Cæterùm non animum tantùm, sed & Vincentii corpus vis contemplationis cælestisque lætitiæ supra terram extulit, divino lumine coruscum. Administrabat rem Collegii Neapolitani; cum Janitor domesticus statim ab oratione matutina conclave illius ingressus est, quidpiam significaturus; sed cælesti luce ex toto illius adhuc orantis ore perstrictus (sic ut eam ferre nequiret) & sacro horrore percussus (ut in hujusmodi subitis casibus accidit) nec fatus verbum, retulit illicò pedem. Aliàs cùm Tirocinio præesset, Excitatori matutino, cellam ejus subeunti ut à somno expergefaceret, apparuit positus in medio cubiculo genibus, & undique radiis fulgidus, ut diviniore somno implicitum esse constaret. Eodem corporis habitu mentisque, visus est alteri

Dd 3 mane,

Contē-
platio-
nis ejus-
dē pro-
digia

Lux cæ-
lestis

mane, antequam diluxisset, cum negotii causâ post consuetum orationis tempus adeunti. Qui cum pulsatis aliquoties foribus nihil respōsi audiret, eas cum impetu aperuit, Vincentiumque deprehendit contemplationi adhuc intentum, eâ luminis superni copiâ, quæ totum cubiculum impleret. Igitur ne interturbaret, discessit re infectâ. Tum rediit post horam, & alloquio opportunum invenit. exinde subodoratus Vincentius se ab ipso in illa cælesti luce observatum, vesperi ad se redire iussu frequenter inculcavit, omnino vetare se, si quid ab eo insueti animadversum in orante fuerit, mortaliū ulli indicari. Sed difficile erat rimas omnes obstruere, ne tanta lux pateret. Nec minus illustria fuere Vincentii à terrâ divinitus eminentis spectacula. Inter lustranda Apuliæ Collegia, Barense inspiciens, intellexit ex eo, penes quem cura erat Nostros mane divina meditates de Societatis more recognoscendi, munus hoc non quolibet die, sed subinde tantum per hebdomadem obiri. Cui Vincentius, *Tu verò, ait, singulis postmodum diebus singulos recognosce, atque à*
meipso

Subli-
 mitas
 orantis
 à terrâ

meipso Rectorè que inspectionem ordire. Fe-
cit ille imperata: & à Vincentio orsus
suspensum in aère vi divinâ, sublimémque
duabus à terra palmis invénit. Quæren-
tique paulo post, num dicto audiens
fuiſſet, Omnino, inquit, & incundum in
Reverentia Veſtra vidi ſpectaculum. Er-
gône me inſpexiſti, retulit Vincentius: &
ipſe, Candidè, ait, parui. Tum Pater in-
credibili pudore perſuſus, Atqui, ſubje-
cit, prohibeo peccati pœnâ, ne cui, me vivo,
quod in me ſpectaſti, aperias. Ita ipſe, cui
non ſemel aliàs ejuſmodi raptus ascen-
ſuſque à terra contigère. Nam cùm ti-
ronum ageret magiſtrum, pariter ſubli-
mis humo apparuit, quod oculatus teſtis
ita narrat: Exeunte tirocinii mei biennio,
menſe Decembri, ſabbathi die, Patrem
Vincentium vidi divina patientem, ra-
diisquè cinctum hac occaſione. Sacratio
Præſectus eram, & mihi præſcripſerat,
ut ſtatim à novitiorum reditu è campeſtri
deambutione valetudinis & auræ ca-
ptandæ cauſa ſuſcepta, ipſum ad facien-
dam rem divinam accerſerem. Cùm igitur
reveniſſent omnes, eius cubiculum adii,
& fores pulſavi; at nemo reſpondit. Totæ

itaque domo illum perquiro, nec invenio. Redeo ad cubiculum, & illud audacter intro, mihi utique persuadens orationi adeo intentum, ut pulsus exaudire nequiret. Et ecce video illum genibus curvatis, extantem à terrâ duorum circiter palmorum interiectu, totumque undique luce coruscantem. Flexi ego genua venerationis ergo, remque diu contemplatus, cellâ egressus sum, prodigium aliis commonstraturus. Interea loquentis vocem audio, iubentis quæ me ingredi. Ergo rursus ingrediens stantem invenio amœnissimo vultu; cumque renunciasset Novitios eum in sacello ad missam præstolari, statim adfuit. En ipsa propemodum testis oculati verba. Aliàs, idque post nocturni examinis tempus, compluribus ad ejus januam rerum diversarum gratia hærentibus, cum Antonius Beatillus eam pulsasset, nullum responsum reddidit Vincentius; sed altum suspirium: jussioque qui pulsarat ingredi, nec viso, nedum intellecto quâ de causâ veniret; ut erat in genuâ provolutus, hæc pauca dixit. Pater Beatille, non habebis crastino commentationem super sacris litteris, ob supplicationem S. Januarii honori

Notitia
arcano-
rum.

honori instituendam. Quo dicto surrexit, eumque ad jantiam officiosè deduxit. Nimirum, viri sancti, quòd nitidos oculos habeant Divinitatis speculum contem- plando, in quo creata omnia relucet, mentium arcana facilè cognoscunt.

C A P U T XII.

*Vincentii pietas in Dominum
IESVM, ejusq; Matrem
Virginem.*

VT color vivus atque hilaris bonæ Ex vul-
valetudinis, sic interioris ac sinceræ tu, vo-
pietatis index est ea quæ foris emicat, ce, litte-
seu sermone, seu vultu, seu gestu, totius- ris, a-
que hominis conformatione. Quemad- mor e-
modum ergo Vincenntius Dominum jus in
JESUM ferebat in medullis, sic & fre- Christū
quentissimè habebat in ore. Erat autem liquet
ejus ratio de eo loquendi melle dulcior, affectibus animata distinctaque, adeo ut animi æstum deliciasque, exprimeret ad stuporem audientium. Facies quoque tota suavi ardore, oculi lato splendore, ipsa totius hominis compositio velut in